

Septembar / Rujan 2015.g.

Tatjana Debeljački vs. Tamara Lujak

Interview

Uspomene na srećno detinjstvo u rodnom gradu?

Odrasla sam na Julinom brdu, jednom od najljepših naselja u našem gradu, svojevrsnom zelenom ostrvu. Sećam se da smo preko leta bili po cele dane napolju, istraživali smo naselje, igrali se „Care, care gospodare“, lastiša, školice, između dve vatre – kada bismo se okupili kao ekipa, jer bilo nas je dosta koji smo letovali van Beograda. Tokom zime smo se sankali na Poljančetu, grudvali, pravili utvrđenja i Sneška Belića, hranili mačke i pse lutalice, tražili im skolišta od zime...

Kada ste počeli da pišete i šta Vas inspiriše?

Sa pisanjem sam počela dosta rano, još u osnovnoj školi i naravno da sam se prvo „oprobala“ u romanu. Nakon nekih stotinak napisanih strana, shvatila sam da je

loš, pa sam počela da ga skraćujem i sređujem dok ga nisam doterala do forme kratke priče. Tako sam shvatila da prvo treba da se oprobam u kratkoj formi, kojoj sam ostala verna do dan danas.

Inspiriše me sve što je u mojoj okolini: muzika, knjige, kratke priče, bajke, filmovi, naučne emisije i tehnološka dostignuća, ljudi na ulici, priroda, putovanja, neobični događaji i susreti...

Kada ste objavili prvu knjigu i kako se kasnije nadovezao uspeh?

Zbirku bajki za decu i odrasle, „Vilina planina“, koju čini 11 kratkih priča, objavila sam 2006. godine. Rukopis sam poslala na konkurs Književnog kluba „Branko Miljković“ (Knjaževac) za neobjavljeni rukopis mladih autora do 30 godina starosti. Nakon objavljivanja, usledile su promocije u Beogradu i širom Srbije (koje sam u najvećem broju sama organizovala), ponuda za prvi urednički posao, ubrzo potom i drugi, učešća na književnim konkursima, objavljivanje novih priča u književnim časopisima...

Stvaralaštvo ima za cilj da ostavi pečat, pečat vere u ljude i ljudsko, a ta vera Vas ne napušta?

Uprkos svim dešavanjima u zemlji i svetu, ta vera me ne napušta. Ne mogu i ne želim da prihvatim činjenicu da postoji samo zlo na ovom svetu i da sve što, kao umetnici, radimo prolazi nezapaženo. Ako svojom pričom ili pesmom dodirnemo makar jednu osobu, pomerimo je, oraspoločimo ili rasplačemo – onda nismo uzalud proveli sate pogrbljeni nad belim papirom, mučeći se da iznedrimo lepu sliku ili stih. Postoje divni ljudi na ovom svetu, nesebični, prostosrdačni, topli, otvoreni, ljudi koji su uvek spremni da pomognu, ne tražeći ništa zauzvrat, samo ih treba (po)tražiti. Zato nikad neću prestati da verujem u ljudsku dobrotu, jer je ona, uprkos svemu, neuništiva.

O svojim delima, nagradama, putovanjima i prijateljstvima?

Moja dela pripadaju oblasti (naučne)fantastike i horora. Realnost me, osim one u kojoj živim, ne zanima. Mogu da je čitam, što rado i činim, ali ne želim da je pišem. Fantastika mi daje mnogo veću širinu i, poput kratke forme, pruža daleko veći izazov, zato ne želim da je napustim.

Nagrade su došle kao iznenađenje i potvrda, neočekivana i prijatna radost i dodatan izazov – jer sa nagradama dolazi i veća odgovornost. Nisu to velike i poznate nagrade, ali su u mnogome uticale na moj dalji razvoj.

Putovanja su mi potrebna kao vazduh koji dišem, kao samo pisanje, čitanje. To su tri najvažnija začina u mom životu, ljubav je četvrti, naravno, ali jedan ne može bez drugoga. U poslednje dve godine sam dosta putovala, što poslovno, što privatno i svako to putovanje donelo mi je mnoga iskustva i pregršt novih priča. Putovati znači pobediti, kaže staroarapska poslovice. Putovanje je nagrada, odmor, izazov, a sve su to i čitanje i pisanje, i ljubav.

Prijatelji su mi jako bitni u životu, oni su moja druga porodica, moje drugo ja. Kroz njih se oslobađam, kroz njih nastajem i postajem, sa njima patim i bolujem, uz njih sam odrasla. Imala sam tu sreću da sam kroz posao stekla dosta novih prijatelja, što je, smatram, prava retkost, ali i najveća sreća – toliko divnih ljudi ima na ovom svetu – i svi su oni moji.

Da li mislite da ste nadmudrili očekivanja?

Iskrena da budem, ne znam. Svoja u svakom slučaju jesam, tuđa – nadam se – ali, vreme će pokazati, zar ne?

Kako provodite slobodno vreme i šta Vas najviše ispunjava?

Slobodno vreme provodim najčešće aktivno – u šetnji (po gradu, parku, Adi) ili planinarenju (u zemlji i inostranstvu). Poslednjih godina idem na aktivne godišnje

odmore, koji uključuju dosta pešačenja, penjanja po brdima, šumama i planinama, dosta plivanja i šetnje po gradovima (u obilasku kulturnih dobara). Ako nisam fizički aktivna, onda čitam – uvek nosim knjigu sa sobom – čitam u prevozu, na stanici, u kafiću, kod kuće, na plaži...

Dodir sa prirodom me ispunjava, kontakt sa dragim ljudima, putovanja, odlično štivo, dobri filmovi, koncerti ili pozorišne predstave, izložbe... Urednički posao (Helly Cherry, Rastko, Afirmator, Književnost.org, Trablmejker), organizovanje književnih večeri (u Prodavnici knjiga i ploča „Leila“, sa Milicom Cincar-Popović i Udruženju književnika Srbije, sa Gordanom Petković i Natašom Stanić), usmeno pripovedanje (storytelling), interesantna predavanja...

Šta biste mogli da izdvojite i kažete o sebi između jave i sna?

Dodir sa onostranim mi nije stran. Možda je to jedan od razloga zašto sam okrenuta fantastici. Nešto postoji između naša dva sveta, neka nevidljiva nit, koja nas spaja, i koja nam samo ponekad dozvoljava da je vidimo, osetimo. Ta me je „nit“ dodirnula nekoliko puta u životu – time me je svakako obeležila – okrenula začudnom, onostranom, obojila moj život novim, nenadanim, nepostojećim (a ipak postojećim) bojama, na čemu sam joj beskrajno zahvalna.

Šta možemo očekivati od Vas u bliskoj budućnosti na stvaralačkom planu?

Nove knjige koje me zovu da ih prirednim. Mnogo mi se ideja mota po glavi, mnogo sjajnih ideja, koje zaslužuju da budu ispoštovane i iznešene na svetlost dana. Sve se tiču kratke forme, naravno, i našeg kulturnog nasleđa. Što se mog ličnog pisanja tiče – nove priče su uvek tu, rađaju se na svakom koraku i samo čekaju priliku da se izbore za sebe.

Karijera Tamare Lujak za nekoliko godina?

Moram da priznam da ne gledam toliko unapred. Ne pravim planove ni za godinu, a kamoli za nekoliko godina unapred. U svakom slučaju, nadam se da ću se probiti i van regionalnih okvira.

Jeste li ostvarili sve što ste želeli i kada biste krenuli ispočetka da li bi se isto bavili umetničkim stvaralaštvom?

Naravno da nisam ostvarila sve što bih želela, i pitanje je da li ću ikada – ali u tome i jeste čar života, zar ne - da vas uvek nešto vuče napred.

Da, opet bih krenula istom stazom – ne bih se nikad odrekla umetničkog stvaralaštva – možda bih samo u nekoj drugoj prilici bila nešto agresivnija, prodornija nego što sam sad.

Imate li da kažete nešto što bi bilo značajno, a da Vas nisam pitala?

Prošle sam godine priredila „Rečnik straha“, rečnik posvećen domaćim i stranim mitološkim čudovištima (i svim pojmovima vezanim za njih), koji je ove godine prošao državni otkup. Ove sam godine priredila tri vrlo značajne knjige - značajne po tome što se kod nas, u našoj kulturi, do sada nisu pojavile slične: „Kapija sna“, (antologija (naučno)fantastične haiku poezije), „Putokaz vremena“ (zbirka (naučno)fantastične haige), „Ulični hodač“ (knjiga o grafitima), dok je u štampi „Kako se plaše deca“, zbirka bajki o čudovištima, koja bi trebalo da izađe do Sajma knjiga, u izdanju izdavačke kuće „Presing“ iz Mladenovca.

Bilo mi je veliko zadovoljstvo pričati sa Vama i uvek ste dobrodošli u našu kuću „Diogen pro kultura“ magazina

I meni je bilo zadovoljstvo razgovarati sa Vama. Hvala vam na pruženoj prilici da postanem deo porodice „Diogen pro kultura“ magazina.

Tamara Lujak (1976, Beograd), konzervator, piše kratke priče, aforizme, epigrame, haiku, književne prikaze i dr. Bavi se prevodjenjem. Novinar, saradnik i urednik brojnih časopisa. Objavljivana u časopisima i zbornicima. Prevođena na poljski. Sa Milicom Cincar Popović, vodi radionicu kreativnog pisanja „Reč i glas” i organizuje književne događaje BG Storytelling kluba „Reč i glas“, sa Gordanom Petković i Natašom Stanić vodi književnu tribinu „Iz iskre - reči“ u UKS-u. Jedan od pokretača umetničko-ekološkog projekta „Čisto i bistro“, pri PSK „Kopaonik“. Osnivač sajta Beleg. Objavila zbirke priča Vilina planina (2006), Priče sa oblaka (internet izdanje, Projekat Rastko, 2012), zbirku aforizama Čitanje, uslov življenja (internet izdanje, Projekat Rastko, 2012) i Rečnik straha (Mladenovac, 2014). Dobitnik povelje „Kraljevskog književnog kluba Karađorđević” za aforizam 2006. godine, nagrade za najizazovniji aforizam na temu „S čim u Evropu“ Kluba umjetničkih duša Mrkonjić Grad (2011). Dobitnik treće nagrade Umetničkog udruženja „Multi Art“ iz Zrenjanina (2006), treće nagrade za najoriginalniju basnu Kluba umjetničkih duša Mrkonjić Grad (2011), prve nagrade Druženja žena „Sva lepota sveta“ (2006) i prve nagrade udruženja građana „SCI&FI“ za kratke priče (2006).

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>